

گفت و گو

قاسم مجبعلی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

دیپلماسی جاده یک طرفه نیست

به بایدن فرصت دهید

◀مخالفان دیپلماسی با سلامت و معیشت مردم بازی می‌کنند

آرمان ملی علیرضا پورحسین: در روز‌هایی که برخی به دنبال تنش‌زایی در روابط ایران با برخی دولت‌ها هستند، تعدادی از تحلیلگران آمریکایی نیز وارد این عرصه شده‌اند و به مقایسه سیاست خارجی جو بایدن با سیاست روسای جمهور پیشین این کشور پرداخته و عنوان می‌کنند بایدن در زمینه ونزوئلا، ایران، عراق، سوریه، فلسطین و هائیتی مانند دونالد ترامپ رئیس‌جمهور پیشین آمریکا عمل می‌کند، چرا که دو حزب آمریکا یک سیاست مشترک را دنبال می‌کنند. هنوز بسیاری بر این باورند به‌ندرت پیش می‌آید که سیاست خارجی در حالت گذار از یک دولت به دولت دیگر، با شرارت کمتری همراه باشد اما این امر عملاً در دو ماه گذشته کاملاً در خصوص بایدن و ایران متفاوت بوده است. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت‌وویی با قاسم مجبعلی، مدیر کل پیشین خاورمیانه وزارت خارجه داشته است که در ادامه می‌خوانید.

◀ **ایا این روزها بار دیگر دیپلماسی در حوزه برجام با این بست مواجه شده است؟**
دیپلماسی ماهیتی دارد که می‌توان از طریق آن همواره به نتایجی رسید و هیچ مسیری کم‌هزینه‌تر از دیپلماسی برای رسیدن به اهداف نیست. مشخصاً در دو ماه اخیر ایران نتوانسته از فرصت‌های به‌وجودآمده استفاده کند؛ فرصت‌هایی که همچون شهاب‌سنگ هستند و به‌سرعت از مقابل ما عبور می‌کنند. در تخستین وهله توافقی که میان دولت و آژانس رقم خورد، وضعیت تا حدودی به کنترل درآمد و دو ماه و چند روزی هنوز فرصت هست تا از این توافق به بهترین شکل استفاده کرد. نطق‌های مقامات آمریکایی گویای این است که به‌صورت غیرمستقیم در حال رد و بدل کردن پیام‌هایی با ایران هستند. مقامات آلمانی، قطری، سوسیسی و ... در این زمینه فعال شده‌اند و پیام طرف‌های آمریکایی را به ایران منتقل می‌کنند. تا این لحظه اما تغییر روشنی در این حوزه به وجود نیامده. هر چند دیپلماسی جای تنش را در دو ماه گذشته گرفته است.

◀ **برای تغییر در این عرصه باید چه اقداماتی در دستور کار طرفین قرار گیرد؟**
باید تکلیفمان با خودمان مشخص شود و مشخص کنیم منافع خود را چگونه تعریف می‌کنیم. اگر منافع ما این گونه تعریف شده باشد که این تحریم‌ها نعمت نیست و به این باور رسیده باشیم که تحریم‌ها در حال ضربه زدن به کشور است و عملاً سالانه ۲۰۰ میلیارد دلار به کشور ضربه وارد می‌کند و سبب شده فقر و فلاکت بیشتر شود و سلامت مردم به خطر بیفتد، باید به سمت دیپلماسی حرکت کرد. دیپلماسی ذاتاً دادوستد است و نمی‌توان آن را بکطره فرض کرد. نمی‌توان در جای خود نشست و از طرف مقابل انتظار داشت.

باید به پای میز مذاکره رفت و گفت‌وگو کرد. دیپلماسی مانند یک معامله تجاری است و هیچگاه ۱۰۰ درصد نمی‌توان در این عرصه به موفقیت و خواسته‌های خود دست یافت. ممکن است یکی بیشتر سود کند و یکی کمتر اما معامله نیاز دو طرف است. ایران نیز باید به سمت یک معامله برود. دولت اگر می‌خواهد به مردم خدمت کند باید به سمتی حرکت کند که به منافع مردم رسیدگی شود. در درجه اول باید به سلامت و معیشت مردم از طریق سیاست خارجی اقدامات سانی شود. این موضوعی است که در حال حاضر در ایران به آن توجهی نمی‌شود و صرفاً سیاست‌های هزینه‌ساز در دستور کار قرار گرفته است. تا زمانی که این گونه است نمی‌توان آسایش را امضور بود.

◀ **تحرکات منطقه‌ای برای اخلال در آرایش نسبی این روزها، با چه اهداف دیگری صورت می‌گیرد؟**

برجام از ابتدا دشمنان زیادی در داخل ایالات متحده و در منطقه خاورمیانه داشت که مهم‌ترین آنسها رژیم‌صهیونیستی و عربستان سعودی بوده‌اند. حتی برخی نیروهای غیردولتی منطقه و برخی قدرت‌ها که در ظاهر دوست هستند نیز مخالف برجام بوده‌اند. این گروه‌ها و کشورها دوست ندارند که مناسبات خارجی ایران به حالت عادی بازگشته تا ایران نتواند نفت و گاز خود را به فروش برساند و تجارت خود را با جهان توسعه دهد. فرصتی که ایران باید از آن استفاده می‌کرد، به دست آن کرده‌اند. کشورهای عربی و رژیم‌صهیونیستی و در داخل آمریکا نیز جمهوریخواهان در همین عرصه فعال شده تا اجازه ندهند بایدن به برجام بازگردد. آنها قصد دارند برجام را برای همیشه از بین ببرند. امروز ما باید تکلیف خودمان را مشخص کنیم. باید مشخص شود می‌خواهیم اقدامی شبیه به آنها انجام دهیم و تشنج را افزایش دهیم یا اینکه دیپلماسی و گفت‌وگو را روی میز قرار دهیم. افزایش تشنج مشخصاً به‌زیبن‌فتن همیشگی برجام ختم خواهد شد و این فرصت ایده‌آل را از کشور می‌گیرد. باید این فرصت را برای بایدن به وجود آوریم؛ زیرا منافع کشورمان ایجاب می‌کند که یک توافق حاصل شود. باید اقدامات دشمنان را به شکست بکنانیم. اگر دیپلماسی از امروز متوقف کنیم باید هزینه‌های سنگین آن را نیز بپردازیم.

یکشنبه

۱۳۹۹۰۱۲۰۲۴

۳۵ رجب‌ف ۱۴۴۲ / ۱۴ مارس ۲۰۲۱

گزارش «آرمان ملی» از تاثیر مشارکت مردم بر انتخابات

اصلاح طلبان طرحی نو در اندازید؛ فردا دیر است

◀ مصطفی تاج‌زاده: امکان بسیج مردم وجود نخواهد داشت

آرمان ملی – حمید شجَاعی: انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ پیش‌رواست و این روزها اکثر تحرکات سیاسی پیرامون انتخابات رقم می‌خورد و حتی کم‌کم چهره برخی کاندیداهای حاضر در آوردگاه خرداد ۱۴۰۰ نمایان می‌شود. اما آنچه مسلم و هنوز محل ابهام است بحث چگونگی مشارکت مردم در انتخابات است که به نحوی یک دوقطبی را شکل داده است. دوقطبی که یک طرف آن مشارکت حداقلی و پیروزی اصلاح‌طلبان در انتخابات پیش‌رواست. از این رو نباید از کنار مساله مهم مشارکت به‌سادگی گذشت. در این راستا جدای از اصولگرایان که روی مشارکت مردم در انتخابات چندان حساسی باز نمی‌کنند؛ اصلاح‌طلبان همه تخم‌مرغ‌های خود را در سبد مردم و مشارکت حداکثری گذاشته‌اند و معتقدند اگر مردم بیایند قطعاً اردیبهشت ۹۶ تکرار خواهد شد. این در حالی است که مردم چندان رویکرد مثبتی نسبت به انتخابات و اصلاح‌طلبان ندارند. سیدمصطفی تاج‌زاده فعال سیاسی اصلاح‌طلب معتقد است: «اگر اصلاحات در حد گفتمان ۷۶ باقی بماند، امکان بسیج مردم و امید دادن به آنان و عقب راندن دولت پنهان و حزب پادگانی را نخواهد داشت، اما اگر با تحلیلی روشن بگویند که مشکلات جامعه را چه می‌دانند و چه راهکارهایی برای خروج کشور از بحران پیشنهاد می‌دهند، تردید ندارم که وضعیت عکس خواهد شد.»

◀ **تاثیر اقباع افکار عمومی بر انتخابات**

نهاد انتخابات در کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته سال‌هاست که به‌عنوان یکی از ارکان دموکراسی و محلی برای تغییر در روندهای جاری حاکم بر کشور است. اما اگر با تحلیلی روشن بگویند که مشکلات کشور از بحران پیشنهاد می‌دهند، تردید ندارم که وضعیت عکس خواهد شد.»

افراد مناسبی برای قرار گرفتن در جایگاه ریاست‌جمهوری تلقی نشوند. با این حساب اتصال به احزاب یکی از ملزومات فعالیت سیاسی سازنده به حساب می‌آید.

◀ **وصیت‌نامه‌ای که نباید مغفول بماند**

با توجه به مطرح شدن نام چهره‌های نظامی مانند سعید محمد، محمدباقر قالیباف، حسین دهقان و محسن رضایی در انتخابات، اظهارنظرها پیرامون دیدگاه امام خمینی (ره) بنیان‌گذار انقلاب اسلامی مبنی بر منع نظامیان از حضور در انتخابات گسترش یافته است. در بند «ل» وصیت‌نامه‌ام ذکر شده

است: «وصیت اکید من به قوای مسلح آن است که همان‌طور که از مقررات نظام، عدم دخول نظامی در احزاب و گروه‌ها و جبهه‌هاست به آن عمل نمایند؛ و قوای مسلح مطلقاً، چه نظامی و انتظامی و پاسدار و بسیج و غیر اینها، در هیچ حزب و گروهی وارد نشده و خود را از بازی‌های سیاسی دور نگه دارند.» مدافعان حضور نظامیان در انتخابات بر این باور هستند که وصیت امام راحل تنها به حضور نظامیان در احزاب و جهت‌گیری سیاسی آنان ارتباط دارد. با این وجود با توجه به مقدمه مذکور چهره‌های نظامی در صورتی که در احزاب حضور فعال نداشته باشند، از اساس توان

اداره کشور را نخواهد داشت.

◀ **به دنبال کمرنگ کردن عظمت امام**

در همین راستا، روز گذشته مصطفی کوکباین دبیر کل حزب مردم‌سالاری در حسینیه جماران گفت: «این انقلاب هر چه دارد به وجود پرکت اندیشه‌های امام راحل است. ما اضعیی آنها را که بعضی‌ها حرف‌های بی‌ربطی می‌زنند، مثلاً در خصوص ورود نظامی‌ها

بار دیگر مردم را به حمایت از خود ترغیب کنند. از این رو است که باید برای موفقیت در انتخابات از هم‌کنون به فکر باشند و طرحی نو در اندازند.

◀ **موثرترین راه برای بهبود امور**

فیک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در خصوص اهمیت نهاد انتخابات و جایگاه ریاست‌جمهوری اظهار داشت: «ما باور من هم نهاد انتخابات بسیار مهم و هنوز بی‌بدیل است و هم ریاست‌جمهوری جایگاهی مهم در ساختار سیاسی و حقوقی کشور دارد؛ البته به شرطی که رئیس‌جمهور درصد دربرآید یا آنکه راهی به دست می‌آورد، از اختیارات خود برای تحقق وعده‌هایی که مردم داده است، استفاده کند. دروداد ۲۴ نوشت، سیدمصطفی تاج‌زاده گفت: انتخابات، مستقیم‌ترین، موثرترین، کم‌هزینه‌ترین، مدنی‌ترین و سریع‌ترین راه بهبود امور و مهار مشکلات کشور است. وی افزود: وقتی دو نامزد ریاست‌جمهوری، یکی جنگ‌طلب باشد و دیگری صلح‌خواه، یا یکی تحریم را نعمت ببداند و باعث پیشرفت کشور، و دیگری تحریم را زبانی ملی به شمار آورد که توسعه کشور و رفاه مردم را با چالش مواجه می‌کند، یا یک نامزد معتقد به گشودگی فضای مجازی را با تطبات باشد و دیگری معتقد به بستن این فضا، یا این یکی به میماید، معان‌نویسند و دیگری به فکر انزوا و کشور باشد، معلوم است که انتخابات نقش بسیار مهمی ایفا خواهد کرد و به بسته به اینکه کدام نامزد از حمایت اکثریت رای‌دهندگان بهره‌مند شود، کشور مسیر جنگ یا صلح می‌پیماید. معان‌نویسند و دیگری به فکر انزوا و اصلاحات بیان کرد: همین امروز که ریاست‌جمهوری در دولت انتخاباتی از معرفی نامزد خودداری کنند و مشکلات خود را با مردم در میان بگذارند. تاج‌زاده درباره به‌بن‌بست رسیدن روش‌های قدیمی در جریان اصلاحات نسبت به نگرانی‌های بیان کرد: به باور من اگر اصلاحات در حد گفتمان ۷۶ باقی بماند، امکان بسیج مردم و امید دادن به آنان و عقب راندن دولت پنهان و حزب پادگانی را نخواهد داشت، اما اگر با تحلیلی روشن بگویند که مشکلات جامعه را چه می‌دانند و چه راهکارهایی برای خروج کشور از بحران پیشنهاد می‌دهند، تردید ندارم که وضعیت عکس خواهد شد و ما به سمت گسترش پایگاه مردمی و ایجاد شور و نشاط در بخش‌های وسیعی از جامعه خواهیم رفت. این به راه‌آه بندیر و همت اصلاح‌طلبان برمی‌گردد که آیا حاضرند صریح‌تر از همیشه به علل مشکلات اشاره کنند یا نه؟

به انتخابات ریاست‌جمهوری، صریح بند (ل) وصیتنامه امام این است که نباید وارد شوند و حتی کلیب سخنان رهبر انقلاب هم بخش شد که ایشان هم گفتند ما همان را داریم. ولی بعضی‌ها می‌گویند از قرارگاه خاتم استغفا دادند؛ این معنی نظامی آن کل نهاد نظامی استغفا بدهد و بعد هم دیگر برنگردد. هر جایی که در خصوص امام می‌خواهد بحث مطرح شود، نظر حزب ما این است که باید از سوی موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام و شخصی حضرتعالی موضع‌گیری‌هایی شود که خدای ناکرده عظمت و جلال بنیانگذار نظام کمرنگ نشود. این نکته را هم به عنوان دغدغه می‌گوییم که احساس می‌کنیم در این ۴۲ سال بعضی افراد دنبال این هستند که امام کمرنگ شود. همه افتخارات همه ما به یک پدوت‌و‌امام خمینی (س) است.»

◀ **نظامیان منتخب نظامی نیستند!**

با این وجود روز گذشته عباسعلی کدخدایی سخنگوی شورای نگهبان، در نشست خبری خود در پاسخ به سوالی درباره اینکه کسانی که سابقه نظامی داشته‌اند، می‌توانند در انتخابات کاندیدا شوند، گفت: «اگر رویه شورای نگهبان را بررسی کنید، منع قانونی برای کسانی که سابقه نظامی داشته‌اند وجود ندارد و اگر انتخاب شوند قطعاً دیگر نظامی نخواهند بود اما دخالت نظامیانی که سوگیری داشته باشند منع شده است.» او درباره اینکه آیا دیدگاه امام (ره) درباره فعالیت سیاسی افراد کاتیربی در تایید صلاحیت آنها دارد یا خیر، گفت: «دخالت نظامیان به مفهوم جهت‌گیری ممنوع است ولی برای شرکت در انتخابات منعی ندارند.» با توجه به متن وصیت‌نامه بنیان‌گذار انقلاب، به‌نظر می‌رسد مقصود کدخدایی از به‌کارگیری کلمات «سوگیری» و «جهت‌گیری» قرار گرفتن در دسته‌بندی‌های جریان‌ی است که امام راحل صراحتاً از آن منع کرده‌اند. در این صورت اگر حتی با توجه به این تفسیر این فراین امام خمینی (ره) نظامیان بتوانند در انتخابات حضور پیدا کنند، نه تنها نباید جهت‌گیری مستقیم‌ی در امور سیاسی داشته باشند(!) بلکه به دلیل نبود اتصال حزبی، از پشتوانه کارشناسی و مدیریتی مناسب نیز برخوردار نخواهند بود.

سخنگوی حزب کارگزاران سازندگی ضرورت قیام انتخاباتی و بسیج عمومی همه سیاسیون و مردم به عنوان صاحبان اصلی انقلاب را با توجه به شرایط پیچیده داخلی و خارجی موجود مطرح کرد و اظهار داشت: در غیاب دغدغه عمومی نسبت به انتخابات، معلوم نیست که سرنوشت کشور به کدام سو حرکت کند. حسین مرعشی نسبت به خطر ظهور نوعی از رادیکالیسم هشدار داد و اضافه کرد: حاملان این رادیکالیسم، هر چند در ظاهر به انقلاب اسلامی بسیار متعهدند، اما برای دولت کشور خطر بزرگی محسوب می‌شوند. وی با اشاره به تجربه دولت احمدی‌نژاد افزود: هر چقدر هم این نیروها شعارهای انقلابی سر دهند اما خطر زیادی برای نظام و رهبری می‌توانند ایجاد کنند. مرعشی به اهمیت انتخابات شوراهای شهر اشاره و تصریح کرد: با توجه به آغاز ثبت‌نام انتخابات شوراهای لازم‌الاست دبیران اول حزب در همه شهرها، افراد متخصص و توانمند حزبی و غیرحزبی را شناسایی و برای ثبت‌نام در انتخابات تشویق کنند تا آن‌شاء... با انتخابات پرشوری مواجه باشیم.

دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی با اشاره به انتخابات ۱۴۰۰ اظهار داشت: انتخابات ریاست‌جمهوری ما فقط با جناح‌هایی که دنبال پیروزی در انتخابات هستند، مواجه نیستیم. ما با کسانی مواجهیم که می‌خواهند اصل انتخابات را تضعیف کنند. محلامحسن کرباسچی گفت: همه کسانی که به ایران عشق می‌ورزند و دغدغه سرنوشت مردم را دارند، باید مساله انتخابات را خیلی جدی بگیرند و نگذارند این نهاد در ذهن مردم یا در ذهن بخش‌هایی از حاکمیت اقتدری اهمیت شود که آنها را نسبت به تعداد شرکت‌کنندگان در انتخابات بی‌تفاوت کنند. وی با انتقاد از براندازان خارج‌نشین، چند‌های افراطی و بخشی از نیروهایی که خودشان را انقلابی می‌دانند، افزود: آنها خواهش یا ناخواسته نهاد انتخابات را شانه رفته‌اند و به این امر توجه ندارند که نامیدشدن مردم یا تنگ‌تر کردن دایره انتخاب‌شوندگان، منتهی به تضعیف نهاد انتخابات می‌شود. دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی ایران از احزاب و گروه‌ها در جریان اصلاح‌طلب خواست تا همه همت خود را صرف کنند که نهاد انتخابات و حضور مردم تضعیف نشود.

افراد متخصص در انتخابات شوراها ثبت‌نام کنند

اصلاح‌طلبان همت کنند نهاد انتخابات تضعیف نشود

سیاست

گزارش

نامه جدید ظریف به مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا

زمستان فصل رد و بدل نامه

بین ایران و اروپا

◀ سخنگوی وزارت خارجه: تبیین نگرش ایران است؛ حاوی هیچ طرحی نیست

آرمان ملی – یاسمین طالقانی: وزیر امور خارجه کشورمان بار دیگر به هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام نامه نوشت؛ نامه‌ای که برخی محتوای آن را انتقاد از عملکرد آمریکا و اروپا در مورد موضوع برجام عنوان کردند و ایسنا نوشته بود: «محمدجواد ظریف در این نامه چند صفحه‌ای، ضمن انتقاد از عملکرد اروپا و آمریکا در ارتباط با موضوع برجام و توافق هسته‌ای تاکید کرده است که در صورتی که طرف‌های مقابل به تعهدات مقرر خود عمل کنند ایران نیز به تعهدات عمل خواهد کرد.» محمدجواد ظریف در این نامه چند صفحه‌ای، ضمن انتقاد از عملکرد اروپا و آمریکا در تطبات با موضوع برجام و توافق هسته‌ای تاکید کرده است که در صورتی که طرف‌های مقابل به تعهدات برجامی خود عمل کنند ایران نیز به تعهدات عمل خواهد کرد. ظریف نوشت: می‌خواهم بار دیگر تمدید جمهوری اسلامی ایران به برجام را و آمادگی کامل برای بازگشت کامل به اجرای امل آن را یادآوری کنم. درعین حال براساس پاراگراف ۲۶ برجام و عطف به نامه‌های متعدد من از سپتامبر ۲۰۱۶ با توجه شما را به تعدادی از نگرانی‌های مهم سیاسی، حقوقی و عملی، از زمان تحلیف دولت جدید آمریکا جلب کنم. جمهوری اسلامی ایران، به اجرای کامل و موثر برجام توسط همه طرف‌ها کاملاً متعهد است. ایران در بالاترین سطح مقامات اعلام تعهد کرده است که همه اقدامات متقابل خود را که تحت پاراگراف ۳۶ برجام اجرا کرده است، به محض برداشته‌شدن کامل تحریم‌های اعمال شده، باز اعمال شده یا نام دیگر اعمال‌شده از ۲۰ و تاویه ۲۰۱۷، متوقف کند. تعهد ایران به مقابله‌به‌مثل کاملاً منطقی است و با حسن نیت انجام شده است. ایالات‌متحده آمریکا آنگونه که عقل و منطق حکم می‌کند، باید در ک کند که تلاش برای برطرف کردن معلول بدون برطرف کردن علت، طبیعتاً نامعقول است و به همین ترتیب در سیاست هم هرگز جواب نمی‌دهد. ایالات‌متحده در حال محصور کردن در چارچوبی است که جلوی هر گونه پیشرفتی را سد می‌کند. تکرار اعلام‌یه‌هایی مانند آنچه آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا این هفته در گفت‌و مطرح کرد، هر گونه پیشرفت ر آینده را مشکل‌تر می‌کند.

◀ **توضیح سخنگو درباره یک نامه**

دیروز هم سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص نامه محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان به جوزف بورل، هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام، توضیحاتی ارائه کرد. سعید خلیب‌زاده اظهار داشت: وزیر امور خارجه کشورمان با هدف تشریح مواضع جمهوری اسلامی ایران در خصوص تحولات مرتبط با برجام، نامه‌ای خطاب به جوزف بورل، هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام، در مورخ ۲۲ اسفند ۱۳۹۹ (برابر با ۱۲ مارس ۲۰۲۰) ارسال نموده‌اند. سخنگوی وزارت امور خارجه در ادامه افزود: البته دکتر ظریف تاکنون نامه‌های متعددی به آقای بورل و پیش از آن خانم مازنی در خصوص برجام ارسال کرده و این نامه نیز در همین راستا تهیه و ارسال شده است. خلیب‌زاده تاکید کرد: این نامه تبیین نگرش جمهوری اسلامی ایران است و حاوی هیچ طرحی نیست. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: در نامه کشورمان به مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام اعلام شده که «چنانچه ایالات متحده قصد دارد اقدامات متخلفانه خود در نقض برجام و تحمیل تحریم‌های ظالمانه را اصلاح کند، اولین گام ضروری بازگشت به پایبندی کامل به‌عنوان طرف متخلف است.»

◀ **سابقه نامه به بورل**

گفتنی است که پیش از این هم نامه‌های دیگری میان ظریف و بورل رد و بدل شده بود مانند زمستان سال گذشته که وزیر امور خارجه ایران نامه ۱۴ صفحه‌ای به جوزف بورل نوشت.

خود به جوزف بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در درباره مکاتیمس مایه‌ش گفت: نامه ۱۴ صفحه‌ای در واقع تاکید بر این است آنکه حق استفاده از ماده ۳۶ در برجام را داشته و با مستنداتی غیر قابل انکار چغضی اسلامی بوده و این کار را انجام داده است. این دیدار نقض اساسی برجام شده‌اند و جمهوری اسلامی اقدامات جبرانی ماده ۳۶ انجام داده و آنها هیچ حقی برای دست‌درازی به ماده ۳۶ برجام ندارند. خیلی مفصل در ۱۴ صفحه هم با متن هم با شکل برای اروپایی‌ها نشان دادیم که چه اشتباه فاحشی را مرتکب شده‌اند. سید عباس موسوی سخنگوی وقت وزارت امور خارجه گفت: ما هم همان مقطع درباره اهداف سفر مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت: اتحادیه اروپا هنوز مکاتیمس مایه را فعال نکرده و تصمیم آنها فعلاً با استدلال‌های قوی ایران متوقف شده است. اخیراً آقای ظریف پیام‌های ۱۴ صفحه‌ای به آقای بورل نوشته‌اند و استدلال‌های اروپا را زیر سوال بردند. البته رفت‌وآمدهای دیپلماتیک ارتباطی با مواضع سیاسی آنها ندارد و امیدواریم در این سفر مجدد مواضع ایران شنیده شده و با حسن نیت اقداماتی برای کاهش تنش صورت بگیرد. سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص مطالبات ایران از مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت: پیش‌بینی می‌کنم امروز گفت‌وگوهای صریعی صورت بگیرد. ما گلابه‌های زیادی از اروپا داریم که با بی‌عملی که خود نشان دادند پس از بعدعی آمریکا را نمی‌توانند از پیش ببرند. بورل هم در همان زمان بیانیه‌ای صادر کرد که در آن آمده بود: «من امروز نامه‌ای از وزیر امور خارجه ایران در خصوص نگرانی‌های ایران از اقدام فرانسه، آلمان و انگلستان در قالب برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در کمیسیون مشترک برای حل و فصل (اختلافات) از طریق مکاتیمس حل اختلاف براساس بند ۳۶ توافقنامه مذکور، دریافت کردم. همان‌طور که قبلاً گفته‌ام، مکاتیمس حل و فصل اختلافات مستلزم تلاش‌های جدی مبتنی بر حسن نیت همه طرف‌هاست. من به‌عنوان هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک، از همه طرف‌های برجام انتظار دارم که در چارچوب برجام به این رویه نگاه کنند. کمیسیون مشترک، که مسئول نظارت بر اجرای توافقات بر اساس مفاد برجام است، از سال ۲۰۱۶ میلادی برای بررسی اجرای برجام و رسیدگی به مسائل مربوطه توسط هر یک از طرف‌های آن تشکیل جلسه داده است. با نزدیک شدن به پنجمین سالگرد (تضامی) برجام، من باید از این فرصت استفاده و اهمیت این توافقاته را یادآوری کنم. برجام دستاوردی تاریخی برای رژیم بین‌المللی منع تکثیر هسته‌ای و به امنیت منطقه‌ای و جهانی کمک می‌کند. من همچنان مصمم هستم تا با همکاری همه طرف‌های ذنفع برجام و جامعه بین‌المللی برای حفظ این توافقاته تلاش کنم.»